KURJER WARSZAWSKI

D. 12. Marca. — Rok 1840. Czwartek. № 70. Jutro, ŚŚ. Nicefor i Patricja. v. s. Jutro 1szy Marca.

Ogłoszono Postanowienie Rady Administracyjnej wydane 26go z. m., iż Osoby niekorzystaiące z amnestji i za granicę zbiegłe, których nieobecność w kraiu świeżo wyśledzoną została, a mianowicie: *Borowski* (Skarbek) Stanisław, mieszkaniec m. Krakowa; *Bystrzanowski* Mar: b. wojskowy; *Dybowski* Józ: b. wojs:; *Korzeniowski* Jan Nep: b. wojs:; *Kunat* Mik: niewiadomy; *Krysiński* Ildef: Doktor medy: i chir:; *Moszyński* Lud: b. wojs:; *Plewe* Fran: b. wojs:; *Rożycki* Mich: b. wojs:; *Skawiński* Piotr b. wojs:; *Żórawski* Stan: niewiadomy; *Zabokrzecki* Hila: b. wojs:; *Zabokrzecki* Edm: b. wojs:; *Zabokrzecki* Ig: b. wojskowy; ulegaią karze konfiskaty maiątków ich wszelkich, bąć iuż zasekwestrowanych, bąć następnie wykryć się ieszcze mogących, a to wedle prawideł, postanowieniem z dnia 2/14 Kwietnia 1835 r. wskazanych. — Złożono w Redakcji Kurjera dla 37 sierot w *Gaszynie:* od R. zł. 40; od T. G. zł. 15. Uprasza się Dobroczynne Osoby, aby raczyły wesprzeć te prawdziwie nieszczęśliwe istoty. — Wczoraj odbyte zostało Nabożeństwo za zmarłego ś. p. Tomasza *Moore Evans*, leżącego w grobie familijnym na smętarzu Ewangelicko-reformowanym w Warszawie. Liczny poczet osób bez różnicy wyznań towarzyszył temu smutnemu i poważnemu obrzędowi. Niespodziewany i zawczesny skon zmarłego, zasmucił nie tylko tych co bliższemi byli iego cnot świadkami, ale wszystkich Przyiacioł przemysłu kraiowego i wszystkich ludzi będących w stanie oceniać to wielkie pomyślności publicznej źródło. Zasługi, iakie ś. p. Tomasz *Moore Evans* położył dla kraiu naszego przez założenie i długoletnie wzorowe utrzymywanie wielkiej i świetnej fabryki wyrobów żelaznych, zbyt powszechnie są znane i uznane ażeby rozwodzić się nad nimi potrzeba było; w dowód czego Przyiaciele zmarłego których on i pomiędzy znakomitemi osobami zjednać sobie umiał, Urzędnicy i Obywatele, Fabrykanci i Rękodzielnicy oddali tę ostatnią przysługę, dla tego co przez lat tyle tak silny przedsięwzięciom rękodzielniczym dawał popęd; co ożywiał ducha wyższego przemysłu, co kraj tutejszy tylu ważnemi i użytecznemi zaopatrzył wynalazkami, co nakoniec w pożyciu towarzyskiem okazał się najlepszym członkiem familji, najlepszym przyiacielem, obywatelem i najzacniejszym przedsiębiercą. Łzy szczere i rzewne nie tylko przyiacioł co najwięcej mieli sposobność przeświadczenia się o zmarłego cnotach, ale wszystkich osób żal mocny i tkliwy; oto są niewątpliwe dowody najwyższego poważania na iakie sobie ś. p. Tomasz *M. Evans* zasłużyć umiał i niezaprzeczone znamiona boleśnych uczuć, któremu obecni nabożeństwu w dniu odświeżaiącym pamięć skonu iego przeięci byli. — Ulubiony *Mazur Galicyjski* przez Mich: *Krogulskiego* skomponowany, z którego dochód na Salę *Ochrony* ofiarowany, sprzedaie się w składzie *Senewalda*, i w sklepie Ubogich; cena zł. 1. — W składzie muzyki G. *Senewalda* wyszły: Mazur skomponowany na pjanof: i ofiarowany Kar: *Kurpińskiemu*, Dyrektorowi Opery, Członkowi wielu Towarzystw muzycznych etc., przez Fr. *Kaplińskiego*, grywany w Teatrach; złp. 1. Mazur *Radomski* skomponowany na pjanoforte, przez Ste: *Łodwigowskiego;* cena zł. 1. — Artysta rzadkiego dotychczas nieznanego u nas talentu, przybył do *Warszawy*. Jest to JP. Maxymiljan *Stark*, Śpiewak posiadaiący razem piękny męzki baryton i ukształcony sopran; sam *ieden* wykonywa duety iako Barytonista i Sopranista. Pisma berlińskie, mnichowskie, paryzkie, londyńskie i inne angielskie oddały pochwały temu Artyście, który daleki od wszelkiej szarlatanerji w swoim śpiewie, umie zarazem zachwycać słuchaczy i zadowalać najskrupulatniejszych znawców muzycznych. Osoby któ-

re tu miały sposobność słyszenia go w towarzystwach prywatnych, również przyznaią mu powyższe zalety. Wkrótce da Koncert w Warszawie.

Z Krakowa. — W dniach 28 i 29 Lutego r. b. mieliśmy tu po pierwszy raz udział w obserwacjach magnetycznych, do których utworzyło się osobne Towarzystwo, którego celem iest w pewnych umówionych dniach i godzinach uważać zmiany igły magnesowej. Na ten koniec, według sposobu podanego przez sławnego Professora *Gauss* w *Getyndze*, uważaliśmy tu przez 25 godzin, to iest od godziny 10tej wieczorem d. 28 Lutego aż do godz: 11ej w nocy d. 29 tegoż nieprzerwanie położenia igły magnesowej. A gdy dwie osoby przy obserwatorjum znajduiące się nie wystarczyłyby były tak długim i nieprzerwanym obserwacjom, przeto zaprosiłem kilku miłośników nauk przyrodzonych, iżby w takowych obserwacjach zechcieli mieć udział. Z największą gotowością podjęli się tej mozolnej pracy i z nami chętnie obserwowali WW. Professorowie *Kuczyński*, *Łuszczkiewicz*, *Podolski*, *Cybulski* i *Mohr*; W. Inspektor *Żebrawski* i dwóch moich uczniów *Brzeziński* i *Kozubowski*.— *Weisse* Dyr: Obser.

Anglja. — Izba niższa uchwaliła wydatek 45,680,000 zł. na żołd dla majtków i żołnierzy marynarki.

Francja. — Osoby, które były aresztowane za udział w zaburzeniach w *Foi* (Fua), zostały uwolnione. — Studnię artezyjską w *Grenel* wywiercono iuż do głębokości 501 metrów; spodziewaią się wkrótce uzyskać wodę. — Od rządu *Portugalskiego* nadeszły zażalenia z powodu nadużyć, iakich Francuzi mieli dopuścić się nad brzegiem rzeki *Kazamanzas*, w posiadłościach portugal: na zachodzie *Afryki.* — Monitor opisuiąc szczegóły bitwy pod *Mazagranem*, policza ią do najświetniejszych czynów woiennych. Załoga cytadelli *Mazagranu*, złożona z 123ch ludzi, pod dowództwem Kapitana *Leljewr*, wytrzymała od 2go do 6go z. m. kilkakrotne i natarczywe attaki 1,200 Arabów, pod dowództwem *Mustafy Ben-Tamy.* Nieprzyiaciel zaiąwszy dolną część miasta (która nie mogła być obsadzoną), wymierzył na załogę ogień nieustanny. Inny korpus 8,000 iazdy arabskiej, przeciął związek z *Mostaganem*, tak, iż oblężeni nie mogli ztąd spodziewać się odsieczy. Arabowie 6go rano wykonali ostatni attak z nadzwyczajną zażartością; lecz waleczna garstka cytadelli, odparła go z równą roztropnością i męztwem. Nieprzyiaciel pozbawiony odwagi w skutek tej klęski, rozpoczął odwrót; mnóstwo trupów zostało na poboiowisku; Arabowie utracili najmniej 500 ludzi; załoga *Mazagranu* miała tylko 3ch zabitych i 16 ranionych; Francuzi utracili iednak 42ch ludzi w chwili, gdy z *Mostaganem* chcieli udzielić posiłki Kapitanowi. — Król *Filip* rocznie ma dochodu najmniej 18½ miljonów fr.; prócz tego 2 miljony fr. iako użytkowanie z maiątku syna swego Xcia *Aumale* (Omal). Gdy według obliczenia roczne wydatki królewskie w upłynionych 10 latach od rewolucji lipcowej nie przenosiły 12 miljonów, przeto oszczędzono przez te lata najmniej 85 miljonów fr. Do tego ieszcze policzyć należy za 100 do 120 miljonów prywatnego maiątku Króla, 50 miljonowy maiątek Xcia *Omal* i ogromny maiątek Siostry Królewskiej, Xiężniczki *Adelajdy.*

Holandja. — Król udał się z swoią rodziną 5go b. m. do *Amsterdamu.* — Officer niemiecki P. *Rhaden* który służył w armji *Don Karola*, bawiący teraz w *Sztrasburgu*, wydał pamiętniki oblężenia *Antwerpji*, gdyż wczasie tegoż oblężenia służył iako ochotnik w wojsku *Niderlandzkiem.*

Hiszpanja. — Oficerowie karlistowscy, którzy wrócili z *Afryki*, są podejrzani o knowanie spisku; na granicy skonfiskowano transport prochu, przeznaczony dla Karlistów. — Kortezom przedstawiony będzie wniosek o wyznaczenie *Esparterze* wynagrodzenia. — W *Portugalji* schwytano 4ch hersztów gerylasowskich.

Niemcy. — Poseł angiel: P. *Bligh* złożył 1 b. m. Królowi *Hanowerskiemu* urzędowe zawiadomienie o zaślubinach Królowej *Wiktorji*

z Xięciem *Albertem* Sasko-Koburskim. Takież zawiadomienie przesłano innym dworom niemieckim. — 27go z. m. zdarzyło się nieszczęście przy pracach około kolei żelaznej z *Wiednia* do *Raabu*. Ziemia zasypała kilku robotników; 5 wydobyto iuż nieżywych.

Turcja. — *Ehdem* Efendi, były Minister skarbu, zostaie w podejrzeniu o spisek z Aientami *egipskiemi;* wiadomo, iż Sułtanka *Walida* iuż od dawna iest uiętą złotem i chytremi poduszczeniami Wice-Króla. Aienci egipscy utrzymują związek z znacznemi osobami na prowincji. — *Bośnia* iest znowu zagrożona napadem *Czarnogórców*. Mieszkańcy chrześcjańscy wezwali Władykę Czarnogórców, aby im dał pomoc w walce z Turkami. — Sławny Malarz Horacy *Wernet*, odpłynął z *Smirny* do *Stambułu;* stosownie do życzenia tego znakomitego Artysty, Admirał *Laland* kazał wykonać w iego obecności manewry morskie. — Stan *Syrji* iest zasmucaiący; żołnierzom zbywa wszystkiego, a z przyczyny częstej dezercji, *Egipcjanie* wykonywaią ciągle nowe pobory rekrutów. — Głoszą, że *Ibrahim* Basza zachorował w *Maraszu*, gdzie klimat i woda szczególniej są niezdrowe dla Egipcjan; ieden z Sekretarzy *Ibrahima* uległ iuż zgubnemu wpływowi klimatu. — W *Alexandrji* wzmaga się zaraza.

Rozmaitości. — Ulubiony paryzki Kompozytor *Godefroy*, umarł w 27mym roku życia. — Jeden z tłustych wołów, który miał być w zapusty oprowadzany po ulicach *Paryża*, został zarznięty, i wydobyto z niego aż 286 funtów łoiu. — W składzie Panów *Martini* i spółka, w *Wenecji*, przedaią płótno na żagle, na które ani powietrze, ani woda, wpływu mieć nie mogą. — Dziedzic *Wertelli* w bliskości *Alessandrji*, wynalazł sposób otrzymywania z iedwabników, kokonów czerwonych lub błękitnych. Jedwab z tych kokonów nie potrzebuie więcej farby sztucznej — Lord *Bligton* zaprosił niedawno przyiacioł na łowy w bliskości swoiej willi, pod *Florencją;* wiadomo było, iż w okolicy mało iest zwierzyny, przeto wszyscy byli ciekawi iakie to będą łowy. Na znak dany przez Lorda, wzbiło się w powietrze mnóstwo baloników w kształcie ieleni, dzików, wilków, i t. p. Lord kazał strzelać; kule przedziurawiły machiny, a w skutek ulotnienia się gazu, naśladowana zwierzyna spadła. Gospodarz zaprosił potem myśliwych na bal i ucztę (!?) — P. *Wittinger* w *Kremonie*, utrzymuie, iż wynalazł sposób niezawodny do kierowania balonami. (Już takich sposobów obiecano kilka tysięcy, a nie udał się żaden) — Na galerach w *Brešcie*, znajduie się 3,000 zbrodniarzy; z tych skazano 1,100 na wieczne więzienie. — Niedawno przedstawiono w *Lil* operę *Żydówka*, z muzyką *Halewego*, który, iak wiadomo, iest Izraelitą. Rolę tenorową *Eleazara*, przedstawiał także Izraelita, nazwiskiem *Wempfen*, a rolę *Racheli* Izraelitka, Panna *Kloc*. — W *Pradze* czeskiej, żyie Piekarz, maiący lat 120; czyta bez pomocy okularów, słuch ma doskonały, i codzień odbywa przechadzkę. Piekarz ten, może powiedzieć słusznie, iż BÓG iemu najdłużej pozwolił powtarzać modlitwę: „Chleba naszego powszedniego daj nam dziś.” — Między zapasami woiennemi zdobytemi przez Anglików w *Kurnul* w Indjach wschodnich, znaleziono 2 moździerze ulane z śpiżu, w kształcie 2ch tygrysów spoczywaiących na tylnych łapach; kalibr czyli paszcze tygrysów, są tak wzniesione iak moździerze angielskie przy dawaniu ognia. Przeznaczono te łupy na podarunek dla Królowej *Wiktorji*. — Koncerty *Ole Bula* w *Paryżu* nie wznieciły ogólnego zapału. W iego kompozycjach wytykaią nieforemność i brak oryginalności, a chociaż iego grze przyznaią wiele świetnych przymiotów, n. p. dobre *stakkata*, dokładne czyste przechodzenie oktaw i prędkość, wszakże utrzymuią, że iego dźwięk nie iest dość pełny, pozbawiony ognia i czucia, przypominaiący lody norwegskie. „*Ole Bul*, pisze Recenzent, iest Skrzypkiem, iakich we Francji znajduie się 3 lub 4 tuziny; iego talent zyskałby więcej pochwał, gdyby nie starał się zbytecznie przewyższać swoich rowienników.”

Bank Polski ogłosił: „Wdalszym ciągu ogłoszenia z d. $^{8}/_{20}$ Lutego r. b. podaie do powszechnej wiadomości że iutro zaczynaiąc od godzi: 10 z rana odbędzie się w Banku, w obec Kommissji Umorzenia Długu Kraiowego, oraz Delegowanych od Kommissji Rzą: Przycho: i Skar: i Domu Handlowego S. A. Fraenkel, publiczne posiedzenie przygotowawcze w celu włożenia do kół Nrów Obligacji Udziałowych z pożyczki 42ch miljonów z serji w ciągnieniu 19 Lutego (2 Marca) r. b. odbytem, do szczegółowego losowania przeznaczonych. Samo zaś szczegółowe losowanie Nrów Obligacji Udziałowych z powodu Święta w d. $^{3}/_{15}$ b. m. przypadaiącego, odbywać się będzie w dniu $^{4}/_{16}$ b. m. i dniach następnych, aż do zupełnego ukończenia.

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Kierznowski Józ: Dzie: z Kwaśnianki; Ławiński Ant: Dzie: z Gub: Wołyńskiej; Słonka Adolf Dzie: z Wólki; Podoski Igna: Dzie: z Jarczewa; Bzicki Józ: Dzie: z Hruszowa; Roszkowski Win: Dzie: z Kryżewa; Zabokrzycki Woj: Dzie: z Osieńcina.

DONIESIENIA.

Administracja Xięztwa Łowickiego. — Podaie do publicznej wiadomości, iż w dopełnieniu Reskryptu Jaśnie Oświeconego Xięcia Namiestnika JEGO Cesarsko Królewskiej Mości z datty $^{19}/_{31}$ Lipca r. z. Nr 2147, w dniu $^{18}/_{30}$ Marca r. b., odbywać się będzie Licytacja w Biurze Administracji w wsi Łyszkowicach, na wystawienie w Folwarku Słupia Obwodzie Rawskim, GORZELNI wraz z Ozdownią massyw murowanej, długości łokci 54, szerokości łokci 20, wysokości w koło pod gzyms łokci $6^{1}/_{4}$. Do budowli tej doda Administracja cegłę na miejscu będącą i Dachówkę, oraz może dodać część Materjałów drzewnych, ieżeliby sobie tego Entreprener życzył, za które potrąconą będzie z summy anszlagowej wyrachowana należność. Z resztą wystawienie całej budowli wedle planu, urządzenie maszynerji, odnowienie Rur, wyreparowanie garncy dziś w Gorzelni starej znajduiących się, oraz zakupienie Kotłu parowego, do warzenia Piwa, zakupienie i ustawienie wszystkich Naczyń gorzelnianych, Bednarskich, do Entreprenera należeć będzie. Licytacja na wystawienie rzeczonej wyż budowy, i zupełne wewnętrzne urządzenie, prócz kosztów na kupno Cegły i Dachówki, którą iak wyżej powiedziano, Skarb Xięztwa doda, rozpocznie się od summy zł. 26,546 gr. 7. Maiący przeto chęć podjęcia się tej entrepryzy w terminie i miejscu wyżej oznaczonym, zaopatrzywszy się w wadjum $^{1}/_{4}$ części summy anszlagowej wyrównywaiące, stawić się zechcą. Warunki do tej Licytacji w Biurze Administracji w każdym czasie przejrzane być mogą. — Łyszkowice d. 20 Lutego/3 Marca 1840 r. — P. o. Administratora Radca Kollegjalny T. *Botwinko.* *F. Staszewski.*

Potrzebna iest SUMMA 60,000 złp. na 1szą hypotekę dóbr pod samą Warszawą położonych, których właściciel ciągle w Warszawie zamieszkały. Bliższą wiadomość powziąść można w Kancellarji Reienta Noskowskiego, w Pałacu Krasińskich, na lewe schody, na 1szem piątrze.

Życzący sobie zabrać TOWARZYSZA Podróży do Moskwy lub S. Petersburga, na wspolny koszt, raczy nadesłać swój adres do domu przy ulicy Grzybowskiej Nr 1019, w oficynie na 2gie piątro. — Tamże raczy się zgłosić, ktoby z PP. MAJSTRÓW Professji Rękawiczniczej, Bronzowniczej, Złocenia ram i t. p. potrzebował awansu iakiej summy na założenie nowego zakładu swojej professji.

W Gubernji Podlaskiej w Obwodzie Bialskim w Dobrach Konstantynowskich, są do sprzedania OWCE wysoko poprawne, sztuk 500, to iest Macior 3ch i 4roletnich sztuk 300, dwuletnich sztuk 200.

Dziś rano zimna stopni 9. Wczoraj w południe 4.

TEATR ROZMAITOŚCI. Jutro 27 raz *Ubogi Poeta.* 30 raz *Rywale samych siebie.* 22 raz *Podstarzała Panna.* (Chorzy, JPanny obie *Turowskie, Daszkiewicz,* JPP. *Bogusławski, Żółkowski.*)

Dziś w Rajtszuli w pałacu Prymasow: sztuczni Jezdcy.

Dziś widowisko sztuk Magicznych w domu Flintowej przy ulicy Elektoralnej wprost Orlej.

Dziś w Kawiarni pod Nrem 498 w domu narożnym przy ulicy Kapitulnej i Podwal, grać i śpiewać będą Panny *Kraser* od godziny 6tej.

Dziś w Kawiarni Literackiej przy ulicy Podwale Nr 510. wprost uliczki wychodzącej na Długą, nowo przybyła *familja Tyrolska* grać i śpiewać będzie. Przytem dostać można PONCZU hiszpańskiego i SZURUM BURUM trunku; rano codziennie POLEWKA z Piwa.

Dziś od godziny 6tej wieczorem w Kawiarni przy ulicy Długiej Nro 586 Lit: B., w domu Szamb: Nowakowskiego obok Hotelu Polskiego, KWINTET *Kubełki* grać będzie najnowsze kompozycje Muzyczne.

Jutro u Rogaskiego przy ulicy Długiej Nr 550, Śniadanie: Stokfisz, Szczupak, Karp, Okoń z sos:, Sandacz z iaia:, i wszystkie inne Ryby smaż:, Zupa rybna, Udziec sarni z roż:, Kotlety cielę: z szczawiem mło:, Ozor marynowany na gorąco, i t. p.

Jutro w handlu Maiewskiego przy ulicy Bednarskiej, Śniadanie: Stokfisz, Sandacz, Szczupak, Karp, Okoń, Lin, Karaś z sos: lub wszystkie smażo:, Barszcz z śledziem, Zupa ryb:, Makaron włos:, Polędwica, Pieczeń, Potrawa i Kotlety.